

Aarhus Kommune
Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Høringssvar, Aarhus Smiler Særligt fokus på seksuel sundhed og LGBT+-vilkår

Aarhus den 11. december 2019

Til rette vedkommende

AIDS-Fondet kvitterer for modtagelsen af Aarhus smiler, Aarhus Kommunes sundhedspolitik for 2020-2024 – herefter refereret til som sundhedspolitik(/ken). Vi kvitterer endvidere for muligheden for at afgive nærværende høringssvar, med hvilket vi håber at bidrage til den bedst-mulige sundhedspolitik for Aarhus Kommune. AIDS-Fondet vil i 2020 være engageret i Danmarks fem største byer, og vi ved, at ambitiøse kommunale handlingsplaner på sundheds- og forebyggelsesområdet er afgørende for at skabe reel forandring for dem, der har mest brug for det.

Derfor er AIDS-Fondet som udgangspunkt også positivt indstillet over for sundhedspolitikken. Som sundhedsorganisation med politiske berøringsflader i flere af landets største kommuner er det vores erfaring, at en endelig sundhedspolitik bør være så specifik som muligt og samtidig fokusere mest muligt på de udsatte grupper i samfundet – dem som har mest brug for opmærksomhed.

AIDS-Fondet har to generelle betragtninger. For det første fortjener kommunen ros for at prioritere samarbejde mellem forskellige instanser og aktører såsom mellem almen praksis, regionen generelt og kommunale indsatser. Samarbejde på tværs af skel vil være afgørende for en vellykket præventiv indsats. Af samme årsag vil det være fordelagtigt for kommunen i så høj grad som muligt at tænke sociale indsatser og sundhedsindsatser sammen i strategiske, forebyggende indsatser. Silotænkning vil i denne forbindelse være dyrt for alle århusianere.

For det andet bemærker AIDS-Fondet, at både LGBT+-gruppen specifikt og seksuel sundhed generelt får særskilt opmærksomhed. Det er som nævnt afgørende, at de gruppe, der er i størst risiko får særlig opmærksomhed. En af disse grupper er netop LGBT+-personer.

I den forbindelse ønsker vi at minde kommunen om, at seksuel sundhed og mental sundhed hænger tæt sammen. Når man ønsker at prioritere LGBT+-gruppens rammer i samfundet, så er det afgørende, at fokus på seksuel sundhed ikke står alene men suppleres af rådgivningstilbud.

Aarhus Kommunes eget udvalg for mangfoldighed og ligestilling udkom midt på året med en undersøgelse, der viste betydelige trivselsudfordringer for LGBT-personer. Således viste undersøgelsen, at 44 procent af de århusianske LGBT-personer har været udsat for hadforbrydelser eller diskrimination i deres egen by. 69 procent af de unge under 30 er ensomme. Til sammenligning skriver kommunen i sundhedspolitikken, at 6 procent af alle århusianere er ensomme.

Vi ved, at diskrimination er den direkte vej til lukkethed, til ensomhed og til skam. Og fra ensomhed og skam er der en lige linje til dårlige liv med ringe mental og seksuel sundhed. Vejen til et bedre liv for seksuelle minoriteter er afhængigt af et koordinerende, særskilt politisk fokus, som skal prioritere strategiske samarbejder med lokalt engagerede ekspertorganisationer. På den front er sundhedspolitikken et godt skridt.

Aarhus Kommune
Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Men det kræver at ordene følges op af handling. I AIDS-Fondets Checkpoint har vi længe rådgivet aarhusianere om seksuel sundhed, og vi er ikke i tvivl om, at vores indsats har en effekt. Som etableret ekspertorganisation med et stadig mere vidtforgrebet netværk minder AIDS-Fondet i denne forbindelse kommunen om, at professionel infrastruktur findes. For at nå i mål med kommunens prioriteter hvad angår seksuel sundhed, er det ikke nødvendigt at opfinde nye, dybe tallerkner – men derimod at opprioritere de eksisterende.

Hvis Aarhus skal have mest mulig sundhed for pengene, så anbefales det, at indgå strategiske samarbejder med civilsamfundets ekspertorganisationer, som det også nævnes på side 10 i sundhedspolitikken. Ekspertisen og hjernerne findes i Aarhus – men vi har brug for, at kommunen giver os musklerne.

Det er afgørende, at Aarhus som en stor dansk studieby løfter sit forebyggelsesansvar. Vi kan konstatere, at den seksuelle sundhed i særlig grad halter i byerne. Blandt andet viste en undersøgelse omtalt i Politiken den 13. august, at Danmark er det land i Europa, som er næst-hårdest ramt af klamydia. Sexsygdomme som klamydia, gonorré og hiv kan ikke altid reduceres til 'bare' at være sexsygdomme. Dårlig seksuel sundhed kan ofte gemme på svære psykiske udfordringer, der understreger, at infektionen ikke altid er diagnosen – den er symptomet.

AIDS-Fondet er tilstede i Aarhus i form af vores Checkpoint, hvor vi tilbyder både test og rådgivning. Og vi har besluttet os for at udvide det tilbud i 2020 til både at gælde seksuelle minoriteter og alle andre unge mennesker. Derudover kommer vi også til at have et tilbud om HPV-vaccination til mænd, der har sex med mænd.

Vi lader Checkpoint vokse, fordi vi kan se, der er et alvorligt problem. Men vi kan ikke løse det problem alene. Vi har brug for, at kommunen træder til og tager sit ansvar alvorligt. Med SEXUS-rapporten fra slutningen af oktober blev det slået fast, at der er en klar forbindelse mellem seksuel og mental sundhed. Og rapporten konkluderede også, at seksuelle minoriteter har det dårligst.

Blandt andet har 57 procent af homoseksuelle mænd oplevet mobning på grund af deres seksualitet. Derudover er seksuelle minoriteter markant overrepræsenterede, hvad angår krænkelse, overgreb og selvmordsforsøg – blandt andet.

De mennesker, der har det dårligt, kender vi. Vi ved, hvem de er. I Checkpoint er vi på fornavn med mange af dem, fordi vi når dem, som ikke bruger de offentlige tilbud – dem, som aldrig kunne drømme om at komme i et kommunalt tilbud. De mest udsatte skal rækkes ud til – de kommer ikke af sig selv.

AIDS-Fondet ser frem til samarbejdet med Aarhus Kommune. Vi er klar.

På vegne af AIDS-Fondet og Checkpoints eksperter inden for seksuel sundhed,

Mange hilsner
Andreas

Direktør i AIDS-Fondet